

ศึกษากระบวนการถ่ายทอดแนวคิดของหนังสุชาติ ทรัพย์สิน ศิลปินแห่งชาติกับการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นจังหวัดนครศรีธรรมราชผ่านศิลปะการแสดงหนังตะลุง
Study procedure applying the property of the film artist national Suchart subsin With the development of local communities in Nakhon Si Thammarat shadow over the characters.

สุรินทร์ ทองทศ *
 Surin thongtod

บทคัดย่อ

งานวิจัย เรื่อง การศึกษากระบวนการถ่ายทอดแนวคิดของหนังสุชาติ ทรัพย์สิน ศิลปินแห่งชาติกับการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นจังหวัดนครศรีธรรมราชผ่านศิลปะการแสดงหนังตะลุง

มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาจัดการองค์ความรู้เกี่ยวกับแนวคิดการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น เพื่อการเรียนรู้ของชุมชนท้องถิ่นจังหวัดนครศรีธรรมราชอย่างยั่งยืน 2) ศึกษากระบวนการถ่ายทอดแนวคิดของหนังสุชาติ ทรัพย์สิน ศิลปินแห่งชาติกับการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นผ่านตัวละครหนังตะลุง 3) เพื่อศึกษาการรับรู้แนวคิดด้านการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นจากหนังสุชาติ ทรัพย์สิน ผ่านตัวละครหนังตะลุงของผู้ชมหนังตะลุงที่มีความเกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตในด้านสังคม วัฒนธรรมท้องถิ่นจังหวัดนครศรีธรรมราช ศึกษาการถ่ายทอดและการอนุรักษ์วัฒนธรรมการแสดงหนังตะลุงทั้งรุ่นเก่า รุ่นกลาง และรุ่นใหม่ เพื่อให้สามารถดำเนินไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรมที่ดีงาม ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของสังคม วัฒนธรรมในปัจจุบัน

ผลการวิจัยพบว่าการถ่ายทอดการแสดงหนังตะลุงที่มีความเกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตในด้านสังคม วัฒนธรรมท้องถิ่นจังหวัดนครศรีธรรมราช มีการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตในด้านสังคม วัฒนธรรมท้องถิ่น จังหวัดนครศรีธรรมราชในหลายประการ ประกอบด้วย การพัฒนาด้านตัวหนังตะลุง เช่น พัฒนาเกี่ยวกับการฟอกหนัง การพัฒนาเกี่ยวกับสีที่ใช้ในการระบายภาพหนังตะลุง การพัฒนาขนาดของตัวหนังตะลุง การพัฒนารูปแบบของตัวหนังตะลุง การพัฒนาด้านโรงหนังตะลุง/จ่อหนังตะลุงและไฟ การพัฒนาด้านการออดตัวหนังตะลุง/ฉาก/ลีลาการเชิดรูปเล่นงาน การพัฒนาด้านบทหนังตะลุง/บทกลอน/สาระการแสดง การพัฒนาด้านเครื่องดนตรี/เครื่องเสียง การพัฒนาด้านราคานั่งตะลุง การพัฒนาด้านผู้ชม การพัฒนาด้านเศรษฐกิจที่เกี่ยวกับการแสดงหนังตะลุง การพัฒนาด้านเทคโนโลยีที่ส่งผลกระทบต่อการคงอยู่ของหนังตะลุง การพัฒนาเกี่ยวกับการฝึกหัดเล่นหนังตะลุงของนายหนังตะลุงในยุคปัจจุบัน

คำสำคัญ : หนังตะลุง

Abstract

The research on “Study of procedure applying the property of the national film artist Suchart Subsin with the development of local communities in Nakhon Si Thammarat province shadow over the characters.” is aimed at study the dynamics changing concerning to social and local culture of the shadow puppet performance in Nakhon Si Thammarat province. It has also studied some adaptive processes in between of the current social and cultural change that to be able maintaining their cultural for good. However, this research study has played an important role to reveals the current propagation and preservation of both old and new generations of Talung shadow puppet performance in order to preserve such a kind of this invaluable culture.

The result of research reveals that transforms in Talung shadow puppet performance in Nakhon Si Thammarat are relevant to the changes of people's life style in so many respects. The change is also up to a transform of puppet materials: changing of leather's making, changing of color using on leather's complexion, changing of shadow puppet's size, changing of shadow puppet's style, changing of shadow puppet's theater, changing of performs step, changing of shadow puppet's formatting, changing of musical compose and electrical appliance of light and sound. However, the most impact to shadow puppet performance's survival is the changing of economic (high cost of living) and progression of information technology. All changes will be affected to the stability of shadow puppet performance.

Keywords: character in shadow

บทนำ

ศิลปะการแสดงหนังตะลุงถือได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมภาคใต้ และเป็นสิ่งที่อยู่คู่กับการพัฒนาของภาคใต้มาช้านาน แฟงไว้ซึ่งวัฒนธรรมต่างๆทั้งเป็นศิลปะการแสดงที่สร้างสุนทรีย์ สนุกสนาน รื่นเริง มีระบบคิดของความเป็นพวกพ้องเดียวกัน เชื่อเรื่องบรรพบุรุษ การนับถือครู อย่างเคร่งครัด การแสดงหนังตะลุงแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของคนในชุมชนหรือท้องถิ่นในปัจจุบันมีการถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น ซึ่งเป็นตัวบ่งบอกถึงเอกลักษณ์ของความเป็นคนใต้อย่างแท้จริง นอกจากนั้นยังถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการปกครองในระบบประชาธิปไตยให้กับคนที่มานั่งชุมหนังตะลุงได้รู้เรื่องราวผ่านตัวละคร เช่น เจ้าเมืองตัวตกล ต่างๆ เพื่อเป็นข้อคิดอย่างต่อเนื่อง ความเป็นวัฒนธรรมและความเป็นตัวตนคนใต้ สร้างความเป็นกลุ่มพวกร่วมถึงสืบที่เห็นถึงความสามารถในการพึงตนเองอีกด้านของชุมชน คนใต้ได้เป็นอย่างดีในรายมีคุณสมบัติ “เป็นสิ่งที่สร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชนชาติให้ทั้งในด้านสังคม วัฒนธรรม ความคิด ความเชื่อ โลกทัศน์ รสนิยม และสุนทรียภาพมาช้านาน” (เรียรชัย อิศรเดชและคนอื่นๆ, 2548, 86) และสาเหตุที่ทำให้หนัง ตะลุงกล้ายเป็นส่วนหนึ่งที่เป็นเสมือนสายใยและกลไกสำคัญในการรักษาสิ่งเหล่านี้ไว้ เพราะมีคุณลักษณะที่สำคัญทั้งการใช้ภาษาถิ่น มีระบบความเชื่อเฉพาะมีระบบการสืบทอดและสร้างความสัมพันธ์ระหว่างคนกับคน คนกับธรรมชาติ และคนกับสิ่งเหลื่องหลอมชุมชน ผ่านหลายบทบาทที่สำคัญโดยกาญจนฯ แก้วเทพ. (2548, 57) ได้วิเคราะห์ไว้ ทั้งในระดับบุคคล คือ การให้การเรียนรู้ สืบทอดประวัติศาสตร์ ให้ความบันเทิง

ปลูกฝังค่านิยม ควบคุมความประพฤติ ฯลฯ ระดับกลุ่ม ได้แก่ สำมะโนครัวสร้างและพื้นที่สังสรรค์ เครื่องถ้วย รวมคน เสริมความสัมพันธ์ และบ่งบอกอาณาเขตของกลุ่ม และในระดับชุมชนทั้งในด้านเศรษฐกิจ การบริการสังคม ความบันเทิง การศึกษาเรียนรู้ ส่งข้อมูลข่าวสาร วิพากษ์สังคม ถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรม สร้างอัตลักษณ์ และจัดการความขัดแย้ง ซึ่งเหล่านี้ล้วนเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างรักษาความเป็นสังคมให้ สร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ความรักใคร่ ผูกพัน สามัคคี ที่เป็นความสัมพันธ์ทางสังคมที่มีพลังดำรงมาได้เมื่อมองในมิติงานพัฒนาชุมชนจึงทำให้เห็นว่า “ศิลปะการแสดงหนังตะลุง” มีคุณค่าและศักยภาพที่แฝงอยู่ในตัวมากมาย และเป็นส่วนสำคัญอย่างหนึ่งที่หากมีการนำมาใช้ หรือการจัดการที่เหมาะสมตามสภาพพื้นที่ก็จะสามารถเป็นมรรคเครื่องหนึ่งในการที่จะช่วยในการพื้นฟูและรักษาความสัมพันธ์ทางสังคมและนำไปสู่การเสริมสร้างและพื้นฟูพลังชุมชนให้สามารถอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ซึ่งถือเป็นเป้าหมายสูงสุดของการพัฒนา บนหลักการพัฒนาบนฐานทรัพยากรและบริบทวัฒนธรรมของชุมชน และสามารถที่จะขยายผลออกไปสู่เรื่องอื่นๆ ได้โดยปัจจุบันได้มีการนำศิลปะการแสดงหนังตะลุงมาเป็นฐานหรือสื่อกลางในการทำงานพัฒนาที่เห็นเป็นรูปธรรมชัดเจนและหลักยกรถี เช่น ในการเลือกตั้งแต่ละครั้งหนัง ตะลุง จะมีบทบาทพูดถึงการพัฒนาท้องถิ่นตัวเจ้าเมือง ตัวตกล หรือแม้กระทั้งการขับบทกลอนเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาจัดการองค์ความรู้เกี่ยวกับแนวคิดการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น เพื่อการเรียนรู้ของชุมชนท้องถิ่นจังหวัดนครศรีธรรมราชอย่างยั่งยืน

2. ศึกษาระบวนถ่ายทอดแนวคิดของหนังสุชาติ ทรัพย์สิน ศิลปินแห่งชาติกับการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นผ่านตัวละครหนังตะลุง

3. เพื่อศึกษาการรับรู้แนวคิดด้านการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นจากหนังสุชาติ ทรัพย์สิน ผ่านตัวละครหนังตะลุงของผู้ชุมชนหนังตะลุง

ในการศึกษางานวิจัยเรื่อง การศึกษาระบวนถ่ายทอดแนวคิดของหนังสุชาติ ทรัพย์สิน ศิลปินแห่งชาติกับการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นจังหวัดนครศรีธรรมราชผ่านศิลปะการแสดงหนังตะลุง ผู้ศึกษาจะทำการศึกษาเฉพาะประวัติความเป็นมาของหนังสุชาติ ทรัพย์สิน กระบวนการถ่ายทอดแนวคิดเกี่ยวกับพัฒนาชุมชนท้องถิ่นผ่านตัวละครหนังตะลุง เท่านั้น

ขอบเขตด้านเนื้อหา

1. ศึกษาระบวนถ่ายทอดแนวคิดของหนังสุชาติ ทรัพย์สิน ศิลปินแห่งชาติกับการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นผ่านตัวละครหนังตะลุง

2. ศึกษาการรับรู้แนวคิดด้านการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นของผู้ชุมชนหนังตะลุง

3. จัดการองค์ความรู้เพื่อการเรียนรู้ของชุมชนท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

3.1 ด้านเนื้อหา

- เอกสารหรือตำรา

- บทหนังตะลุงที่เกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่น

3.2 กรณีศึกษา

- กระบวนการถ่ายทอดแนวคิดของหนังสุชาติ ผ่านตัวหนังตะลุง

- แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นในจังหวัดนครศรีธรรมราช

วิธีดำเนินการวิจัย

ข้อมูลและแหล่งข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดแหล่งข้อมูล ดังนี้

1. แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ เป็นข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการถ่ายทอดแนวคิดของหนังสุชาติ ทรัพย์สิน ศิลปินแห่งชาติเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นจังหวัดนครศรีธรรมราชผ่านศิลปะการแสดงหนังตะลุงผ่านตัวละครหนังตะลุง ได้แก่ ประวัติของนายหนังสุชาติ ทรัพย์สิน กระบวนการถ่ายทอดแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นจังหวัดนครศรีธรรมราชผ่านศิลปะการแสดงหนังตะลุง หนังตะลุงผ่านตัวละครหนังตะลุง ปัญหา และอุปสรรคในการถ่ายทอดแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นจังหวัดนครศรีธรรมราชผ่านศิลปะการแสดงหนังตะลุง ผ่านตัวละครหนังตะลุง ปัญหา และอุปสรรคในการถ่ายทอดแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นจังหวัดนครศรีธรรมราชผ่านศิลปะการแสดงหนังตะลุง หนังตะลุงผ่านตัวละครหนังตะลุง

2. แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ เป็นข้อมูลที่ได้จาก การศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ตำรา และวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นจังหวัดนครศรีธรรมราชผ่านศิลปะการแสดงหนังตะลุง ผ่านตัวละครหนังตะลุง

วิธีและเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการและเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ คือ

1. สัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลทั่วไปและข้อมูลระดับลึกจากผู้ถ่ายทอด ผู้ได้รับการถ่ายทอด

2. การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม ผู้วิจัยได้ใช้สมุดบันทึกเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลซึ่งการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม และใช้ข้อมูลจากการสังเกตเพื่อใช้ประกอบการสัมภาษณ์

3. เทบันทึกเสียง ใช้สำหรับการบันทึกขณะสัมภาษณ์กลุ่มศึกษาป้องกันการผิดพลาดการรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยจะขออนุญาตจากแหล่งข้อมูลก่อนเพื่อช่วยให้ผู้วิจัยสามารถตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลได้

4. เครื่องบันทึกภาพ โดยใช้บันทึกภาพปากกาการณ์ต่างๆ ทั้งบุคคล สถานที่ที่ใช้ในการประกอบการศึกษาในระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยจะขออนุญาตจากแหล่งข้อมูลก่อนทุกครั้ง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ข้อมูลปฐมภูมิ เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์แบบเป็นทางการใช้ควบคู่กับการสังเกตแบบมีส่วนร่วม จากการแสดงความคิดเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์เพื่อนำมาวิเคราะห์

2. ข้อมูลทุติยภูมิ เก็บรวบรวมจากหนังสือตำรา วารสาร บทความ รายงานการประชุม

เอกสารทางวิชาการต่างๆ และสืบค้นข้อมูลจากอินเตอร์เน็ตเกี่ยวกับ แนวคิด ทฤษฎี

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยใช้วิธีรวบรวมจากข้อมูลที่มีการบันทึกไว้แล้วโดยผู้อื่น เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลทั่วไปจากเอกสารทางวิชาการต่างๆ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง วารสารหนังสือ บันทึกข้อความ รายงานการประชุมและการสืบค้นจากอินเตอร์เน็ต และผู้วิจัยยังได้ใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง หรือการสัมภาษณ์แบบเป็นทางการ ควบคู่กับการสังเกตแบบมีส่วนร่วม คำถามจะเปิดกว้างไม่จำกัด คำตอบ โดยมีการเตรียมคำถามก้างๆ มาล่วงหน้า เป็นการซักถามเพื่อให้ทราบถึงปัญหาเกี่ยวกับกระบวนการถ่ายทอดแนวคิดของหนังสุชาติ ทรัพย์สินศิลปินแห่งชาติเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนห้องถิน จังหวัดนครศรีธรรมราชผ่านศิลปะการแสดงหนังตะลุงผ่านตัวละครหนังตะลุง โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะจงเพราหมีข้อมูลที่ดี ลึกซึ้ง กว้างขวาง เป็นพิเศษ ในขณะเดียวกันผู้วิจัยมีการซักถามบันทึกเสียง การจดบันทึกข้อมูลตามคำบอกของผู้ถูกสัมภาษณ์ ก่อนการเก็บรวบรวมล่วงหน้า ซึ่งการสัมภาษณ์จะใช้การจดบันทึกและการบันทึกเสียงเพื่อช่วยในการเก็บข้อมูลให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

การวิเคราะห์ข้อมูลและการประมวลผลข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยมีลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์ ดังนี้

1. ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ โดยนำคำสัมภาษณ์ การสังเกตและการบันทึกการสัมภาษณ์ จากผู้ถูกสัมภาษณ์มาทำการวิเคราะห์โดยการจำแนกชนิดข้อมูล แบบใช้ทฤษฎีซึ่งแยกออกเป็นการกระทำ กิจกรรม ความหมาย

ความสัมพันธ์ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมและสภาพสังคมโดยผู้วิจัยจะจัดลำดับความสำคัญและคุณลักษณะของข้อมูล

2. นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์ การสังเกตและการบันทึกการสัมภาษณ์ที่จัดลำดับความสำคัญแล้ว นำมาเปรียบเทียบกับข้อมูลทางเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นแนวคิดทฤษฎี ผลงานวิจัย บันทึกความ รายงานการประชุมที่เกี่ยวข้องเพื่อที่จะได้รับทราบถึงลักษณะที่คล้ายคลึงกัน และแตกต่างกันของข้อมูล

3. นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ การสังเกตและการศึกษาเอกสารต่างๆ มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกันอย่างเป็นระบบ และนำไปสู่การเชื่อมโยงข้อมูลเข้าด้วยกัน แสดงความสำคัญของข้อมูลได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น เพื่อสะดวกในการวิเคราะห์และการเขียนรายงาน

บทสรุปผลการวิจัย

ประวัติผู้ถ่ายทอดแนวคิด

ประวัติผู้ถ่ายทอดแนวคิดของนายหนังสุชาติ ทรัพย์สิน ศิลปินแห่งชาติเกี่ยวกับประชาธิปไตย ผ่านตัวละครหนังตระลุง เกิดเมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2481 ที่ หมู่ที่ 5 ตำบลสะแก้ว อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช สำเร็จการศึกษาชั้นประถมปีที่ 4 จากโรงเรียนวัดสาระแก้ว อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช และได้เริ่มมีชีวิตเกี่ยวข้องกับหนังตระลุงในขณะที่เรียนอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่โรงเรียนวัดสาระแก้ว อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช นครศรีธรรมราช ครูใหญ่ ได้ให้นายสุชาติเป็นครูสอนวัดเขียนแก่เพื่อนนักเรียนชั้น ป.1-ป.4 ในขณะนั้นที่วัดมีการสร้างพระอุโบสถ นายสุชาติ มีความสนใจเกี่ยวกับการเขียนลายไทยและการวาดรูป ทำให้ช่างทำพระอุโบสถเห็นว่าตอนพัก

กลางวัน นายสุชาติ ไม่ยอมไปทำงานอาหารกลางวัน มาบังไฟดูการเขียนลายไทยของช่างทำพระอุโบสถทุก晚 ช่างทำพระอุโบสถจึงได้สอนให้นายสุชาติ เขียนลายไทย เมื่อ นายสุชาติ จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พ่อของนายสุชาติ เห็นว่า นายสุชาติ มีความสนใจเกี่ยวกับการวาดรูปหนังตระลุงและรูปภาคต่าง ๆ จึงนำนายสุชาติไปฝึกเป็นศิษย์ของนายทอง หนูขาว ซึ่งเป็นช่างแกะรูปหนังตระลุงและเป็นนักแต่งบทกลอน และประพันธ์บทนิยายหนังตระลุง เพื่อให้นายสุชาติฝึกการใช้เครื่องมือแกะหนังตระลุงและในระหว่างเรียนเกี่ยวกับกระบวนการทำรูปหนังตระลุง จากนายทอง หนูขาว นายสุชาติก็ได้เรียนรู้วิธีการเขียนบทกลอนต่าง ๆ จากนายทอง หนูขาว ไปพร้อม ๆ กับการเรียนแกะหนังตระลุง

กระบวนการถ่ายทอดแนวคิดของหนังสุชาติ ทรัพย์สิน ศิลปินแห่งชาติ แนวคิดในการถ่ายทอดประชาธิปไตยสามารถถ่ายทอดผ่านตัวละครหนังตระลุง เช่นเจ้าเมืองมหาศี พระเอก หรือพระฤทธิ์และตัวตلامบงตัวที่มีความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตย แต่ตัวหนังก็เป็นแค่ตัวผ่านไปยังผู้ชมหนัง นายหนังต้องเป็นคนความรู้และเข้าใจหลักการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นจังหวัดนครศรีธรรมราชผ่านศิลปะการแสดงหนังตระลุง

โดยการศึกษาจากการอ่านหนังสือพิมพ์ หรือดูทีวี หรือแห่งเรียนรู้ต่างๆ เกี่ยวกับการพัฒนาชุมชน ท้องถิ่น จังหวัด นครศรีธรรมราช ผ่านศิลปะการแสดงหนังตระลุงโดยการถ่ายทอดจิตนาการของนายหนังตระลุง อาจจะมีแนวทางในการถ่ายทอดเชิงมุขลอกหรือหลักการก็ต้องขึ้นอยู่กับว่าผู้ชมเหล่านั้นเป็นใคร มีความเข้าใจในระบบกับการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นจังหวัดนครศรีธรรมราช ผ่านศิลปะการแสดงหนังตระลุงมากแค่ไหน และสามารถนำแนวคิดหรือข้อควรจำไปปฏิบัติได้หรือไม่ การออกไปแสดงหนังตระลุงของนายหนังสุ

ชาติ ทรัพย์สิน แต่ละครั้งมักจะมีการเมืองเข้ามา สอดแทรกเมื่อมีการเมืองเข้ามาสอดแทรกก็จะต้อง มีกระบวนการของคำว่า ประชาธิปไตยบางคนที่นั่ง ชมหนังอาจจะเข้าใจน้อยก็เลยมีการอธิบายโดย ภาพกว้างๆ เพื่อให้ผู้ชุมชนเข้าใจง่ายและรู้สึก กระบวนการที่จะนำไปสู่การเลือกตั้ง

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาดังกล่าวข้างต้น สามารถ นำไปสู่การอภิปรายได้ดังนี้

1. แหล่งการเรียนรู้

นายหนังสุชาติ ทรัพย์สิน ได้รับการ ถ่ายทอดความรู้ภูมิปัญญาจากการจดจำตาม อุปโภค ตามวัสดุตรงกับประเพณี วัฒนธรรมในการ ถ่ายทอดความรู้ในดีตีที่มีวัดเป็นศูนย์กลางของ การเรียนรู้สรรพวิชาต่างๆ เป็นแหล่งที่เรียนรู้ที่ สำคัญของท้องถิ่นเนื่องจากบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถและมีภูมิปัญญาจะรวมตัวกันอยู่ที่วัด นอกจากวัดแล้วแหล่งการเรียนรู้ของท้องถิ่นที่ สำคัญอีกแห่งหนึ่ง คือ บ้าน ซึ่งคนโบราณเห็นว่า ภูมิปัญญาเป็นมรดกของผู้ที่มีการศึกษาและสั่งสอน ตรงกับการศึกษาของจารวณ์ ธรรมวัตร (2531) กล่าวถึงการถ่ายทอดภูมิปัญญาพื้นบ้านอีสาน สรุป ได้ดังนี้ การถ่ายโยงความรู้ของชาวอีสานเพื่อสืบ ทอดจากคนรุ่นหนึ่งมายังคนอีกรุ่นหนึ่งนั้นขึ้นอยู่ กับวิธีการและกลุ่มเป้าหมาย อย่างเช่น วิธีการถ่าย โยงความรู้แก่เด็กจะแตกต่างจากผู้ใหญ่ คือ วิธีการ ถ่ายโยงความรู้แก่เด็กต้องง่าย ไม่ซับซ้อน สนุกสนาน ดึงดูดใจ เช่น การละเล่น การเล่นนิทาน

2. วิธีการถ่ายทอด

วิธีการถ่ายทอดภูมิปัญญากระบวนการ ถ่ายทอดแนวคิดของนายหนังสุชาติ ทรัพย์สิน ศิลปินแห่งชาติเกี่ยว ผ่านตัวละครหนังกับการ พัฒนาชุมชนท้องถิ่นจังหวัดนครศรีธรรมราชผ่าน ศิลปะการแสดงหนังตะลุงตะลุง เป็นการถ่ายทอด แบบดั้งเดิมและไม่เป็นทางการ ผู้รับการถ่ายทอด

ต้องมีการสังเกต จดจำ โดยการถ่ายทอดจิตนาการ ของนายหนังตะลุง อาจจะมีแนวทางในการ ถ่ายทอดเชิงมุขตลกหรือหลักการก็ต้องขึ้นอยู่กับว่า ผู้ชุมชนเหล่านี้เป็นใคร มีความเข้าใจในระบบ ประชาธิปไตยมากแค่ไหน และสามารถนำแนวคิด หรือข้อควรจำไปปฏิบัติได้หรือไม่ การอภิภานแสดง หนังตะลุงของนายหนังสุชาติ ทรัพย์สิน และผ่าน ตัวละครในหนังตะลุง ในส่วนเนื้อหาของความรู้ เกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นจังหวัด นครศรีธรรมราชผ่านศิลปะการแสดงหนังตะลุง

การศึกษาจากการอ่านหนังสือพิมพ์ หรือดู ทีวี หรือแห่เรียนรู้ต่างๆ เพื่อความถูกต้องและ สร้างการกระตุ้นรู้สึกของผู้ชุมชนโดยการกล่าวถึง อ้าง ถึงและมีการแทรกนุชนุตตอก ผ่านตัวละครของหนัง ตะลุงทุกครั้งตั้งแต่เริ่มต้นจนสิ้นสุดการแสดง และ การสร้างการจดจำที่ดีคือ การกล่าวถึงทุกครั้งใน การแสดงทำให้ผู้ชุมชนจดจำดีเด่นของนายหนังสุชาติ ทำ ให้กล้ายเป็นเอกสารกิจกรรมของหนังสุชาติว่า เน้นเรื่อง การพัฒนาชุมชนท้องถิ่นจังหวัดนครศรีธรรมราช ผ่านศิลปะการแสดงหนังตะลุง

ข้อเสนอแนะ

จากการที่ผู้วิจัยได้รวบรวม วิเคราะห์ สรุปและ อภิปรายผลข้อมูล เพื่อประโยชน์ในการถ่ายทอด การอนุรักษ์ศิลปะการแสดงหนังตะลุงให้คงไว้ซึ่ง ศิลปะวัฒนธรรมที่ดีงาม ในขณะเดียวกัน ที่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ของสังคม ในปัจจุบัน ผู้วิจัยจึงเสนอข้อเสนอแนะ ประกอบด้วย

1. ข้อเสนอแนะต่อนายหนังตะลุง

เนื่องจากศิลปะการแสดงหนังตะลุงเป็น การแสดงพื้นบ้านของคนภาคใต้ ซึ่งมีประวัติ

ความเป็นมาที่ยาวนานและรอการค้นคว้าจากนักวิจัยต้นทางของการเดินทางของหนังตะลุงแต่oyer่างไรก็ตามหนังตะลุงก็อยู่คู่กับคนภาคใต้มาจากการรุนแรงรุนแรงเล่า เป็นศิลปะที่ถ่ายทอดอารมณ์ผ่านตัวละครซึ่งมีผู้ภาคที่เรียกว่า นายหนังตะลุง ก่อนทำการแสดงหนังตะลุงสิ่งที่นายหนังตะลุงต้องศึกษา คือ

1.1 นายหนังตะลุงควรศึกษาบริบทของพื้นที่ในการแสดงหนังตะลุง วิถีชีวิตของคนในพื้นที่ผู้นำห้องถิ่น ผู้นำห้องท้องที่ที่จะทำการแสดง

1.2 นายหนังตะลุงความมีความรู้และแต่ละคนก็ยกับเรื่องที่จะทำการแสดง

1.3 นายหนังตะลุงต้องคำนึงถึงการอนุรักษ์ศิลปะการแสดงหนังตะลุงให้มาก ไม่เอ่าใจผู้ชมหนังตะลุงมากจนเกินไป

2. ข้อเสนอแนะต่อผู้ชมหนังตะลุง

หลายบุคคลพยายามมีการแสดงหนังตะลุงมากจะได้รับการก่อความของผู้ชม ดังนั้น เพื่อให้ศิลปะการแสดงหนังตะลุง เป็นศิลปะการแสดงที่มีคุณค่าทั้งในการแสดง และคุณค่าที่มีต่อผู้ชม ผู้ชมจะต้องไม่ควรรบกวนการแสดงหนังตะลุง ซึ่งบางครั้งทำให้นายหนังตะลุงเสียสมาธิในการแสดง และผู้ชมควรช่วยกันห้ามรีการในการถ่ายทอดและอนุรักษ์ศิลปะวัฒนธรรมที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นของตนเพื่อให้เกิดการแสดงในรูปแบบที่ยังคงศิลปะแบบเดิม แต่สามารถปรับตัวได้ โดยไม่เป็นการทำลายวัฒนธรรมที่ดีงาม

3. ข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

หนังตะลุงถือว่าเป็นศิลปะการแสดงพื้นบ้านที่อยู่กับคนภาคใต้มาอย่างยาวนาน ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหน่วยงานภาครัฐหรือและภาคเอกชน ควรให้ความสำคัญในการอนุรักษ์

และการถ่ายทอดให้ศิลปะการแสดงหนังตะลุงได้คงอยู่ เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย ซึ่งอาจมีแนวทางดังนี้

3.1 สถาบันการศึกษาควรจะบรรจุไว้ในหลักสูตรการเรียนการสอนในโรงเรียนเพื่อให้เยาวชนได้เรียนรู้ถึงศิลปะการแสดงหนังตะลุงอย่างจริงจัง

3.2 สื่อต่างๆ ควรให้ความสำคัญกับศิลปะการแสดงหนังตะลุงให้มากกว่าที่เป็นอยู่ เช่น การถ่ายทอดสดการแสดงหนังตะลุง หรือถ่ายทอดผ่านรายวิทยุ สื่อออนไลน์ต่างๆ ในยุคสมัยของโลกมีสื่อติดมือเดียว

3.3 ควรให้ความสำคัญกับการยกย่องผู้รู้ หรือ ประณญชาบัน ทั้งนายหนังตะลุงทั้งรุ่นก่ารุ่นกลางและรุ่นใหม่ รวมทั้งบุคคลอื่นๆ ที่มีความรู้เกี่ยวกับศิลปะการแสดงหนังตะลุงให้เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย

3.4 ควรสนับสนุนให้มีการค้นคว้าวิจัย การส่งเสริมกิจกรรม และการเผยแพร่แลกเปลี่ยนเกี่ยวกับศิลปะการแสดงเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง

4. ข้อเสนอแนะต่อการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

4.1 เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีเวลาอย่างจำกัด จึงทำให้งานวิจัยที่ออกแบบมายังไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร และกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยที่ผู้วิจัยเลือกมาศึกษา เป็นเพียงตัวแทนของผู้ที่มีความรู้ มีความเกี่ยวข้องกับการแสดงหนังตะลุง แต่ผู้วิจัยก็พยายามหาข้อมูลและสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นนายหนังตะลุงซึ่งเป็นเจ้าของรูปปั้นญาติ ทั้งรุ่นก่า รุ่นกลาง และรุ่นใหม่ ที่สามารถเป็นตัวแทนของประชากรได้เป็นอย่างดี รวมทั้งการศึกษาข้อมูลจากผู้ชมการแสดงหนังตะลุง ซึ่งเปรียบเหมือนเป็นที่มีความต้องการ ความสนใจในการอนุรักษ์ศิลปะการแสดงหนังตะลุง

5. ข้อเสนอแนะต่อการวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัยคิดว่าข้อมูลที่ได้มายังมีอีกหลายบริบทที่ผู้วิจัยจะต้องทำการต่อยอดการวิจัย เกี่ยวกับหนังตะลุงเพื่อหาข้อมูลเพิ่มเติมใน

หลักหลาຍมิติของหนังตะลุง หรือการศึกษาเพิ่มเติมในประเด็นอื่นๆ และการศึกษาจากผู้รู้ ผู้ที่เกี่ยวข้องที่หลักหลาຍมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2539). สรุปผลการประชุมสัมมนา เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับหลักสูตรที่พึงประสงค์. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- กรมศิลปากร. (2544). วัฒนธรรม เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่น สมุทรสงคราม. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ครุสภากาดพร้าว.
- ฉัตรทิพย์ นาคสุภา. (2545). วัฒนธรรมไทยกับกระบวนการเปลี่ยนแปลงทางสังคมไทย. กรุงเทพฯ: อักษร พิพัฒน์.
- ชัยอนันต์ สมุทรวนิช. (2519). ประชาธิปไตย สังคมนิยม คอมมิวนิสต์กับการเมืองไทย. กรุงเทพฯ: พิชเนศ.
- ทรงศิริ สาประเสริฐ. (2542). ลักษณะการถ่ายทอดของภูมิปัญญาชาวบ้าน. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษาต่อเนื่อง มหาวิทยาลัยมหิดล.
- บัญชา อาษาภิจ. (2550). ตนตระรักษากองการแสดงหนังตะลุงคณะสุชาติ ทรัพย์สิน. สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ประโภน กุยสาร. (2547). การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะ เรื่องการคุณการหารโดยการบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศภาควิชา หลักสูตรและวิธีสอนบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากรปีการศึกษา.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2539). เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: สุวิรยาสาร์.
- วิสุทธิ์ โพธิแท่น. (2541). เจตจั่งทางการเมืองกับระบบป้องประเทศธิปไตย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศรีศักดิ์ วัลลิโภดม. (2538). บทวิเคราะห์เพื่อปรับเปลี่ยนทิศทางสังคมไทย กรุงเทพฯ: มีเมือง สมคิด อิสรร่วัฒน์. (2538). ลักษณะการเลี้ยงดูด้วยตัวเองของคนไทย : รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ: คณะ สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สามารถ จันทร์สุรย์. (2533). ภูมิปัญญาคืออะไร อย่างไร ในวัฒนธรรมก้าวไปกับการเปลี่ยนแปลง. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ.
- สุนันทา แซมเพชร. (2547). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเรื่อง แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอาชีพสำหรับครูประถมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม. สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอนบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุรชัย ศรีไกร. (2548). การพัฒนาการเมืองเปรียบเทียบระหว่างจีนกับไทย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรพันธ์ ตันศรีวงศ์. (2538). วิธีการสอน. ปทุมธานี: สถาบันบุรีรัมย์.
- สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. (2538). จิตวิทยาการเรียนรู้วัยผู้ใหญ่. กรุงเทพฯ: โอ. เอส. พรินติ้ง เย้าส์.

ເອກິພິຍໍ ຄ ດລາງ. (2538). ກົມືປູ້ລູ້ານນບທ:ຄຸນຄ່າກັບການທ້າທາຍ, ຄຸນກຮມກາຮແໜ່ງໝາດວ່າດ້ວຍ
ກາຮສຶກຫາສຫປະປາຊາຕີ 2538 ກຣູງເທິພາ: ອັກນະປິພັນ.

Dahl, R. A. (1963). Who governs? *Democracy and power in an American city*. New Haven,
CT: Yale University Press.

Huntington, S. P. (1993). *The third wave democratization in the late century*. London:
University of Oklahoma.

Lijphart, A. (1977). *Democracy in plural societies*. London: Yale University.